N^ro 52.

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyższego Rządu Nayiaśnieyszego CESARZA Imperatora Całey Rossyi.

z Wilna 19. Marca / 30. Marca Roku 1799. w Sobotę.

z Petersburga 8/19. Marca.

D. 5. teraznieyszego miesiąca JEGO IMPERATORSKA MOSC z całą familią przystępował do świętych Taiemnic.

Półkownik Wedemeier otrzymał rangę Generał Maiora, naznaczony Szefem półku strzelcow Mainowa. Woyska Dońskiego Podpółkownik Zołotarew został Półkownikiem. Generał Maior Titow 2. naznaczony Szefem strzeleckiego półku Worobiewa.

z Wiednia 2. Marca z Gazety Hamburgskiey.

Rapporta urzędowe od granic Tureckich przysłane, nie zostawuią naymnieyszey wątpliwości o uśmierzeniu rozruchow, które tak długo panowały na granicach Królestwa Węgierskiego. Buntownik Passwan Oglou otrzymawszy pardon od Wielkiego Sułtana, broń złożył. W Austryackim woysku za zbliżeniem się wiosenney pory, coraz większe obróty widzieć się daią; w Galicyi zebraro kilka tysięcy ludu potrzebnego do przewożenia bagażowy artilleryi.

Do portu Fiume zawinęły niedawno dwa okręta, na których znaydowało się wiele familii zbiegłych z Neapolu pod czas teraznieyszego zamieszania; wszystkie proszą nayusilniey, ażeby do Agram zaprowadzone były. Insurgenci w Apulii i Calabryi zostaią pod dowodztwem Xiążęcia Salandre. W mieście Neapolu oprócz dwóch partyi głównieyszych ziawiła się trzecia, która pragnie odmiany rządu dawnego lecz protekcyi Francuzkiey mieć nie chce.

Król Jmć Dwóch Sicilii d. 15 Stycznia z Palermo pisał do Wice-Króla Neapolitańskiego Generał Kapitana Xiążęcia Pignatelli. Dziwuie się Monarchia, iż armisticium podpisano z nieprzyiacielem, i część znaczną Królestwa oddano w dzierżawę pod pozorem ocalenia stolicy, w ten czas gdy gorliwość i wierność narodu spodziewać się kazała pewnego zwycięztwa; zwłaszcza gdy na podpisanie haniebnych warunkow Monarcha nikomu władzy nie dał.

Arcy-Xiążęta: Jan i Franciszek, Synowie Arcy-Xiążęcia Ferdinanda przedtym Wielkorządcy Mediolanu, poiadą wkrótce do armii Niemieckiey, i służyć będą pod Arcy-Xiążęciem Karolem. Namieyscu zmarłego Xiążęcia de Reuss ma posłować w Berlinie Hrabia de Stadion. Wydano potrzebne rozrządzenia, ażeby pospolite ludu ruszenie było w zupełney gotowości do boiu; wszystkim ochotnikom ćwiczyć się w manewrach kazano.

z Londinu 22 Lutego z Gazety Courier du Bas-Rhin.

Pisma nasze zastanawiaiąc się nad smutnym stanem, w którym dziś według dobrowolnego wyznania Direktorow, znayduie się skarb Paryski, wyliczaią niezmierne, w polerownych narodach i wiekach niesłychane zdzierstwa i łupiestwa, iakich doznały wszystkie kraie orężem Francuzkim zaięte, iako się iasnie pokazuie z następuiącego wyszczegulnienia.

Kontribucyi zapłaciły od r. 1794. Niderland i Biskupstwo Liege 192 milliony liwrow. Kray Niemiecki między Renem, Mozellą i Mozą, 43 milliony. Cliwia, Geldrya, Meurs i inne dzierżawy Pruskie na lewym brzegu Renu 44. milliony. Hollandya 200 millionow; nadto żołd 4 letni dla 25 tysięcy Francuzow, 56 millionow. Frankonia 12 millionow.— Xięstwo Wurtembergskie 4. Margrabstwo Badeńskie 3; Szwabia 27; Bawarya 17; Lombardyą 62; Parma 3. Modena 10; Wenecya 6; Bononia, Ravenna i Ferrara 13; Król Neapolitański mocą traktatu r. 1796. 15; Genua 4; Państwo Kościelne 30; Toskania 8; Szwaycary 16. millionow.

Konfiskaty przyniosły: srebra Kościelne w Niderlandzie i w Niemczech 25 millionow; w Lombardyi Bononii, Państwie Weneckim, i Modenie 65; Montes pietatis w Bononii, Rawenuie, Modenie, Rzymie, i Wenecyi, 58; kassy szpitalne w Mediolanie i innych miastach, 5. Sprzęty Arcy Xiążęcia Ferdinanda, Graffa Kevenhuller, Biskupa Tridentskiego, 4 milliony. Podatki wybrane w Lombardyi 28; summy pod

wymyślonym pozorem wydarte różnym obywatelom, 3. rabunek pałacow nad rzeką Brenta 7; Kapitał Xięcia Modeńskiego w Wenecyi 2; kassy zabrane w Weronie, Padwie Wenecyi, skarb S. Marka arsenał, 27; rabunek Rzymu 43; skarb Berneński i innych Cantonow Szwaycarskich 20; w Klasztorach Niemieckich wydarto 8; w Malcie 10; podarki od Genueńczykow i Wenetow Generałowi Buonaparte 2 milliony.

Pod pozorem pożyczki wzięto w Parmie, Genui, Luce, Florencyi, Bremie, i Hamburgu 25 millionow, zabor magazynow publicznych w rozmaitych kraiach przyniosł 36; rekwizycye w koniach, suknie, zbożu &c. nakazane w całych Włoszech, Niderlandzie, i cyrkułach Niemieckich pokilkakrotnie, wyniosły przynaymniey 300 millionow; maiątek prywatnym obywatelom w tychże kraiach pod pozorem emigracyi &c. konfiskowany, nieruchomy szacowano 700 millionow.

Izba Wyższa Parlamentu W. Britannii nic ieszcze nie rzekła względem przyszłego Irlandyi z Anglią ziednoczenia W Niższey P. Dundas przełożył potrzebę zmnieyszenia zbyt rozmnożoney w kraiu milicyi do liczby prawem przepisaney 82 tysięcy; dziś Angielski narod wtargnieniem nieprzyiacielskim zagrożony, ma 250 tysięcy ludu do obrony kraiu zupełnie gotowego, pod rozmaitym nawznaiem, regimentow regularnych, regimentow milicyi, kompanii ochotnikow &c.

Z Indyi Zachodniey wiadomość odbieramy, że Generał Toussaint 3. tysiące Murzynow, ktorzy dawnemu rządowi sprzyiali, odesłał do Jamaiki. Admiralicya wzmocnić kazała eskadrę strzegącą brzegow Irlandzkich. Strona w niższey Izbie Parlamentu Dublinskiego przeciwna Unii, pomnożyła się do 128. osob; zgromadzeni na bal pierwsze zdrowie wypili: Króla Jmci, i Konstitucyi Irlandyi niepodległey. Graf Tirone z niemi się złączył.

z Paryża 6. Marca z Gazety Frankfortskiey.

Niedawno Minister Woienny, dziś Generał en chef armii znayduiących się we Włoszech, Scherer, d. 1. wyiechał do Mediolanu, na obięcie kommendy. Z Neapolu Direktoryat wiadomość odebrał, iż w mieście zupełna spokoyność panuie; wielu dowodzcow Lazzaronow aresztowano; chociaż Anglicy wielką szkodę uczynili w porcie, pozostało iednak w magazynach i zbroiowniach dość materyału na budowanie nowych okrętow.

Kawaler Azzara Poseł Hiszpański dnia wczorayszego prezentował Direktorom Xcia del Parque. Generał Desfourneaux przybywszy do Gwadalupy, ostrzegł natychmiast obywatelow białych i murzynow, iż Konstitucya w całey osadzie zachowana bydź powinna, zkąd i powszechna kraiu całego, i szczegulna każdego mieszkańca wypłynie szczęśliwość. Urzędnikow iakich znalazł do pewnego czasu przy obowiązkach zostawił.

Xiąże d' Ossuna przeiechał iuż przez Angouleme. W miasteczku Brehaviller, Departamentu Vosges, na śmierć skazano młodzieńca, który straciwszy wydzieloną sobie część maiątku oyczystego, otruł dwóch braci i dwie siostry, chcąc ich własność zagarnąć. Pokazało się nawet z inkwizycyi, że ten złoczyńca podobnym sposobem śmierć przyśpieszył Oycu i Matce swoiey; braci i siostry lekarze ratowali.

Rapporta od armii Neapolitańskiey dochodzą d. 7. Lutego. Generał Championnet dawniey roskazał rozbroić mieszkańcow tey stolicy, rzecz poszła w przewłokę; naostątek obiecano 24. liwry temu ktoby donosł o broni ognistey w domach utaioney; we 24. godzinach wszelki oręż złożyć kazano przed urzędem. Naostatek Generałom: Olivier i Dufresne zalecono, postawiwszy pod bronią cały garnizon, przetrząsać nayscisley wszystkie mieszkania, dla przekonania się zupełnego, czyli też obywatele Neapolitańscy, mianowicie zaś Lazzaronowie, nie maią broni ukrytey.

Pokazuie się z tychże rapportow, iż spokoyność nie iest dotąd przywrócona w Prowincyach Abruzzo i Apulii. Direktoryat dzieląc armią do Niemiec teraz posłaną na trzy części, wszystkie poddał naywyższey kommendzie Generała Jourdan.

Już to nie iest taiemnicą, że w kraiu naszym rozmaite partye wszelkich srzodkow używaią, ażeby na elekcyach blisko następuiących wszystko się stało według ich upodobania. Obietnice, potwarze, pogróżki, słowem iakiekolwiek naydzielnieysze bydź mogą sposoby do ułudzenia lub zastraszenia obywatelow, wszystkich iuż doświadczono. Rzecz iest ciekawa, czyli i iakim sposobem Direktoryat oprzeć się potrafi tylu związanym przeciwko władzy swoiey przeciwnikom.

Generał Lemoine powrócił do armii Włoskiey; Daendels był prezentowany Direktorom. Z Madritu piszą że Minister skarbowy Soler, łask i sprawiedliwości Caballero, urząd składaią. Ministrowi morskiemu wyliczono 26. millionow liwrow, ażeby flottę iak nayrychley mógł uzbroić. Odbieramy wiadomość, iż w kraiu Grisońskim wielka panuie niespokoyność, ponieważ lękaią się mieszkańce, ażeby w. kraiu onych teatr woienny założony nie był.

Gdy rada starszych podatek na sol odrzuciła, rada 500. na zastąpienie skarbowego niedostatku, podwoiła podatek od drzwi i okien; postanowiono także zabrać i przedać na pożytek narodu dobra należą-

ce do Duchowieństwa Protestantskiego, ruchome i nieruchome; właścicielom iednak pensye naznaczono; powiadaią iż pomienionych dóbr szacunek ogułem wynieść może 100. millionow liwrow.

z Mediolanu 28. Lutego z Gazety Frankfortskiey.

Na żądanie Direktoryatu Paryskiego, wielu Officyerom w służbie Cisalpińskiey będącym dano dimissyą. Między innemi Generał Vignole woienny Minister złożył urząd; mieysce iego zastąpił Szef brigady Bianchi. Woyska Francuzkie nad brzegami rzeki Adige są w nieustannym poruszeniu; diwizya która zastąpiła Valtelinę pod kommendą Generała Casabianca, znacznie powiększono.

Z drugiey strony wiadomość odbieramy, że Austryackie woyska zgromadzaią się w okolicach Werony i Legnago; do naszey stolicy przybył Deputowany od nowego rządu z Neapolu. W Liwornie Konsul Króla Jmci Dwóch Sicilii naiął 50. rozmaitych statkow, do przewiezienia woysk z Porto-Ercole do Palermo, pod strażą kilku woiennych okrętow Angielskich od eskadry Lorda Nelson.

Bywszy poseł Francuzki w Neapolu Lacombe, kilka dni bawił w naszey stolicy, i do Paryża wyiechał. Powiadaią że Generał Macdonald ma przedsięwziąć wyprawę do Sicilii; rzecz do wiary nie podobna; gdyż iak wiadomo, wszystkie okręta woienne w portach Neapolitańskich zabrali lub spalili Anglicy. Do Manfredonia i Otranto Championnet wysłał część woyska, spodziewaiąc się znaleść tam łatwość przesłania posiłkow do Malty i Corfou.

Do kraiu Rzymskiego posłano wiele regimentow Francuzkich, Piemontskich, i Cisalpińskich, na zastąpienie woyska, które poszło do Neapolu, a podobno bardziey dla przytłumienia trwaiących rozruchow w kraiu. Z Ankony wiadomość odbieramy, że Turcy na brzegach Adriatyckiey odnogi, w Albanii &c. czynią wielkie przygotowania woienne; mianowicie zaś Basza Janiny, który wypędził Francuzow z Prevesa, Butrinto i miast innych.

z Genui 24. Lutego z Gazety Frankfortskiey.

Dnia wczoraystego spodziewaliśmy się widzieć w chodzące do naszey stolicy woyska Piemontskie, które zastąpić miały Francuzow załogą stoiących. Już 4. batalliony przybyły do Novi; gdy nie spodzianie wszystkim roskazano powracać do kraiu swoiego. Minister interessow wnętrznych i skarbowych prosił o dimissyą i otrzymał. Generał Championnet roskazał Kommissarzowi Faypoult we 3. dni ustąpić z Neapolu, w dni 10. z kraiu Rzymskiego.

z Liworny 25. Lutego z Gazety Frankfortskiey.

Woyska Francuzkie zaięły wszystkie miasta do Królestwa Neapolitańskiego należące, na brzegach Toskańskich położone, które się nazywaią. Stato degli presidi; inna diwizya stanęła w Pistoia. Ludwik Buonaparte brat naymłodszy Generała en chef, z Egiptu do Corsyki przybyły; przed kilko dniami zawinoł do naszego portu. Fregatę Neapolitańską od 40. armat, orężem ładowną, zabrali Francuzi, gdy od brzegow odbić usiłowała.

Z Państwa Rzymskiego wiadomość odbieramy, że wielka liczba rokoszanow zgromadzonych pod Aquapendente, porażoną została; zatym woyska Francuzkie i Rzymskie udały się nie mieszkaiąc do pomienionego miasta, gdzie buntownicy stoią w mocnych okopach, postanowieni bronić się do upadłey. Nie wiadomo na czym się rzecz w tych stronach zakończy; oblężenie miasta Civitavecchia trwa dotąd; obywatele poddać się nie chcą.

W Niedzielę rano Król Jmć Sardyński udał się do portu naszego, i wsiadł na ieden z 6. Raguzańskich statkow, które na przewiezienie iego z familią do Sardynii przygotowane były. Przywitano Monarchę gęstym z armat strzelaniem. W krótce potym ukazał się okręt Angielski Minotaure od 74. armat; Kapitan roskazał Kommendantowi fregaty Terpsicora przyłączyć się do Raguzańskiey eskadry, obiąć kommendę, i przeprowadzić Króla Jmci do portu Cagliari.

Tegoż dnia po południu, gdy iuż eskadra pod żagle wyszła, Officyer Francuzki, który Króla Jmci nie odstępował na lądzie, siadł na lekki statek, odpłynoł na głębinę, i miał rozmowę z Monarchą, nie wstępuiąc iednak na okręt iego. Treść rozmowy nie wiadoma; o godzinie 10. wieczorem powrócił do portu Officyer. Monarcha, gdy ieszcze był w Parmie, d. 30. Stycznia pisał list następuiący do Margrabiego Vivalda Wice-Króla Sardyńskiego.

Margrabio! Postanowiłem przenieść się na mieszkanie z całą familią do Królestwa Sardyńskiego; donieś o tym wiernemu poddaństwu naszemu, mianowicie trzem stanom kraiowym; byłem zawsze Królem i Oycem łaskawym; chętnie więc spocznę na ich łonie, nie przestaiąc oświadczać przywiązania na które zasłużyli. Donosząc o tym ostrzeżesz, iż przyiazd nasz do Sardynii, przez wzgląd na dawnieysze przypadki, nikomu żadnego uszczerbku nie przyniesie. *Karol Emanuel.*

z Neapolu 12. Lutego z Gazety Frankfortskiey.

Generał Championnet w obszerney proklamacyi do woyska swoiego, wyliczyw-

szy rozmaite bezprawia, których się dopuścił w mieście i kraiu naszym swawolny żołnierz, wydał surowe przepisy kommenderuiącym Generałom, ażeby odtąd ścisłą karność zachowali, gwałt wszelki, kradzież, i tym podobne przestępstwa maią bydź karane śmiercią. Nowe ustawy przez dni 8. czytać po wszystkich kompaniach zalecono.

z Rzymu 22. Lutego z Gazety Frankfortskiey.

Salicetti przybył do naszey stolicy; ma iak mówią iechać do Neapolu. Officyer sztabowy dnia wczorayszego z Paryża powiózł ważne roskazy Generałowi Championnet. Tegoż czasu z Rovigo przybiegł Kuryer Austryacki, i stanoł w Pałacu Weneckim; w kilka godzin późniey Officyer od wyższego sztabu armii Cesarskiey we Włoszech incognito. Przyczyna podróży iego dotąd wiadoma nie iest.

Cóżkolwiek czynili i kazali Konsulowie nasi, zboża w mieście nie mamy. Chleb nie dobry po większey części, i ten bardzo drogi; lud szemrze i narzeka. Tym czasem rozrzucaią trwożliwe pogłoski, iaka iest między innemi, że rokoszanie w Umbryi i Marchii Ankońskiey w massie powstawszy, zamyślaią Rzym napaść i zrabować do ostatka. Wysłano kilka batalionow na ich poskromienie; według powieści, dobrze są uzbroieni, na armatach im nie zbywa. Piszą z Neapolu, że wyznaczone osoby pracuią pilnie nad ustanowieniem rządu nowego; naybardziey iednak zatrudniaią się formowaniem armii kraiowey; kilka batalionow i szwadronow iuż spisano.

z Florencyi 17 Lutego z Gazety Frankfortskiey.

Przybyło do naszey stolicy 4 deputowanych RPtey Partenopeyskiey; iadą do Paryża, gdzie im starać się zalecono o uznanie i potwierdzenie rządu nowo ustanowionego. W liczbie tych Posłow iest Xiąże Moliterni. Teraz pewną mamy wiadomość, że armia Francuzka która Neapol zawoiowała, nie liczna była, zdrayce mniemani Patrioci nieprzyiaciołom pomagali; w ich liczbie znaydowali się Officyerowie, Szlachta, i Duchowni.

Nigdyby Neapol tak strasźliwie, i tak prędko nie upadł, gdyby z obywatelow każdy powinność dopełnił; lecz wszędy zdrada widoczną była; wozy ammunicyine, które do armii Królewskiey posyłano, nasadzeni ludzie zatrzymywali w drodze; roskazy Monarsze i kommenderuiących Generałow, zawsze późno przychodziły; ostrzegano potaiemnie Francuzow, o naymnieyszych obrótach armii Neapolitańskiey &c.

z Turinu 23 Lutego z Gazety Frankfortskiey.

Generał Clauzel z dwóma Adiutantami wyiechał do Paryża. Proiekt założenia u nas banku podobno upadł. Maiątek Xiążęcia de Chablais przedawać zaczęto. Rząd tymczasowy zabronił obywatelom formować partye, zgromadzenia publiczne lub taiemne, nawet w zamiarze starania się o ziednoczenie z RPtą Francuzką; przestępce surowym karom podlegać będą.

Od granic Włoskich 26. Lutego z Gazety Hamburgskiey.

Francuzkie woyska zgromadzaią się przy brzegach rzek Po i Adige; Austryackie naybardziey pod Weroną; Generał en chef Melas w tych dniach iest spodziewany w główney kwaterze.— Mówić nie przestaią, że Admirał Nelson diwizyą woyska wysadził na ląd Neapolitański. Ostatnia poczta z tamtąd nie przyszła; biega pogłoska, że Lazzaronowie za pomocą wieśniakow z Prowincyi Abruzzo, kilka zamkow opanowali.

Nowa RPta Partenopeyska odmieniła iuż imie swoie, nazywaiąc się RPtą Wezuwiuszową. Król Jmć Sardyński wyieżdżaiąc z Florencyi, darował Wielkiemu Xiążęciu Toskańskiemu 6 dzielnych koni. Papierowe pieniądze w Turinie ledwie dziś maią część trzeią dawney wartości. W teyże stolicy Generał kommenderuiący roskazał, ażeby każdy z miasta ustępował, kto nie iest osiadły, albo nie ma konieczney potrzeby bawienia się.

z Madritu 28 Lutego z Gazety Frankfortskiey,

Don Saavedra przez całą zimę mieszkał w Escurialu, zdaie się teraz przywrócony do zupełnego zdrowia, nie powraca iednak do Departamentu interessow zagranicznych, prezyduie w nim Sekretarz Urquijo. Odnowiła się pogłoska, że między Francyą i Portugallią negocyacye raz ieszcze będą rozpoczęte. Domysł gruntuie się iedynie na kuryerach, których bardzo wielu przybywa z Lisbony do Madritu.

z Bayonne 21 Lutego z Gazety Hamburgskiey.

Z Madritu wiadomość odbieramy, że wielkie iest podobieństwo odnowienia negocyacyi dawno zerwanych między Francyą i Portugallią, za pośrednictwem Króla Jmci Katolickiego. Kommissarz Hughes z Gwadalupy zawinoł do naszego portu, i nie mieszkaiąc wyiechał do Paryża, gdzie ma dać sprawę z postępkow swoich. Fregata na którey odprawił żeglugę, tak była uszkodzona, iżby pewnie zatonąć musiała, gdyby szczęściem wiatr pomyślny nie napędził onę ku brzegom naszym.

№ 52.

DODATEK
DO
KURYERA LITEWSKIEGO

z *Wilna* 19. Marca / 30. Marca *Roku 1799. w Sobotę.*

z Corogne 6 Lutego z Gazety Hamburgskiey,

4. Okręta woienne Hiszpańskie, co niedawno zawinęły do Ferrol, są też same, które niedawno z pomienionego portu zawiozły diwizyą woyska do wysp Canaryiskich. Admirałowi Massaredo Dwor roskazał uzbroić iak nayrychley 8 okrętow na taiemną wyprawę. Z Ferrol 5 ma wyniść; z Carthageny zas lekka eskadra. Pod Algesiras lekkie statki Hiszpańskie zabrały Anglikom 4 okręta żywnością ładowne i ammunicyami, które do minorki były przeznaczone.

z Stuttgardu 8 Marca z Gazety Frankfortskiey.

Część wielka armii Cesarskiey rzekę Lech przeszedłszy, wkroczyła do Szwabii; regimenta: czerwonopłaszczowy, i Ułański Nieerfelda, wynoszące każdy po 2. tysiące żołnierza na d. 5 Auszpurg minęły; tegoż czasu 6 batalionow Austryackich do Ulm wprowadzono. Z drugiey strony marsz woyska Francuzkiego do Dunaiu bardzo iest prędki; diwizya Generała S. Cyr przez Kniebis poszła do Rothweil; druga do Horb i Rothenbourg; inne ieszcze do Nogold gdzie zakładać kazano magazyny. Jourdan z Generałami Lefevre i Ernouff przybył do Hornberg z główney kwatery woysk Austryackich w Friedberg.

5 Marca z Gazety Frankfortskiey.

Ordynans Arcy-Xiążęcia Karola do wszystkich Generałow armii Cesarza i Rzeszy, d. 4 Marca, gdy armie pomienione rzekę przechodzić, miały.

Obrót woyska Francuzkiego, które na d. 1. t. m. z dawieyszych stanowisk naprzód wystąpiły, wkłada na mnie obowiązek, ażebym Generałom pod kommendą moią zostaiącym, w krótkości przełożył wszystkie przypadki od roku zdarzone, które rzecz postawiły na tym stopniu na iakim iest dnia dzisieyszego między sąsiedzkiemi narodami

Ledwie podpisane zostały nayuroczystsze traktaty między Cesarzem Jmcią i RPtą Francuzką; nie mieszkaiąc Paryski Direktoryat okazał chęć niesprawiedliwą i gwałtowną korzystania z odwróru Woysk Austryackich, które polegaiąc na wierze publiczney ustąpiły na wyznaczone stanowiska. Spokoyny narod Szwaycarski zawoiowano, usiłuiąc wszelkiemi sposobami obywatelow nakłonić do scisłego z Francyą przymierza, a przez to zagrażać otwartemu z tey strony kraiowi Niemieckiemu.

Pośrzód umowionego broni zawieszenia, gwałcąc wyraźne obietnice i traktaty, nie dozwolono żywności wprowadzić do Ehrenbreitsteinu; w scisłym opasaniu trzymano twierdzę; bez względu na prawo narodow i głośne całey Europy narzekanie, głodem morzono niewinnych Thal mieszkańcow, nakoniec garnizon do ustąpienia z murow przymuszono. Gdy zaś rząd Francuzki dozwalał sobie czynności niesłychanych w dzieiach narodow oświeconych; gdy kontrybucye i rekwizycye wielorakie wybierał w Prowincyach Niemieckich na prawym brzegu Renu:

Tegoż czasu Posłowie Francuzcy na Rastadskim Kongressie coraz dumnieyszym tonem zaczynali przemawiać; formowali codzieńnie pretensye nowe, dla narodu Niemieckiego haniebne, pytaiąc się czylibyśmy nie chcieli czynić oporu przeciw postępkow tak gwałtownym. Zapytaliśmy się nawzaiem Francuzow: iak rychło położą koniec nieprzyiacielskim krokom; czyli ustąpią z Ehrenbreitsteinu; czyli przeydą na brzeg Renu lewy; woyska ich kiedy ustąpią z Szwaycarskiego kraiu; naostatek czyli kiedyżkolwiek w Rastadzie podpiszą pokoy ugróntowany na sprawiedliwości, nie zaś na zupełnym zniszczeniu Państwa Niemieckiego.

Na te wszystkie pytania nasze cóż odpowiedziano? oto: maią Francuzi nadzieię, że Deputacya przychyli się do ich żądania; albo raczey w innych słowach: pozwoli Deputacya Francuzom czynić wszystko po nieprzyiacielsku w Państwie Niemieckim; obywatele zaś tego kraiu na-

śladuiąc inne narody podbite, wszystko za dobre przyiąć powinni.

Do tych oświadczeń Poselskich przydaymy proklamacyą Generała Jourdan, który nie tai się z chęcią zaięcia wygodnych stanowisk; dla tego podobno, ażeby uzbroiwszy się przyzwoicie uderzył na Prowincye Niemieckie, i granice Szwaycarom pomknoł do Lech i Dunaiu; zkąd otwarta droga do dalszey napaści. Z naszey więc strony rostropność każe czynić wszystko, czego wyciąga bespieczeństwo narodu.

Mam zupełną nadzieię, że armia którey hetmanię, dziś rzekę Lech przechodząc, wykona cokolwiek roskażę dla dopięcia zbawiennego zamiaru, daiąc nowe dowody wierności i niezwalczonego męstwa, iakie iuż widziałem na przeszłych kampaniach. Na żywności zbywać nie będzie żołnierzowi. Każdy więc zachowa się przyzwoicie z obywatelami nie czyniąc nayrnnieyszey krzywdy nikomu. Przestępce surowym karom podlegać będą. Ponieważ zaś w mocy iest Kommendantow zapobiedz złemu, ci z osoby swoiey odpowiedzą za wszystko, cokolwiek się stanie przeciwnego woyskowey karności. *Karol.*

z Rastadu 5. Marca z Gazety Frankfortskiey.

General Bernadotte posunoł się do Heidelber i Heilbrou; Jourdan do Vilhingen; nie wiadomo czyli armia Austryacka rzekę Lech przeydzie, nie dozwalaiąc nieprzyiacielowi zaymować wąwozy, i trudne przeyścia między gorami, iakoteż twierdze Szwabskie od ściany Szwaycarskiey. O los Philipsburga lękać się nie trzeba; mocne to iest miasto; wodą prawie zewsząd oblane, co trudny do niego przystęp uczyni Francuzom, ieśliby szturmem brać chcieli.

z Strasburga 3. Marca z Gazety Frankfortskiey.

Armia Moguncka przez dolinę Kinzing i Knibis postępuie ku Dunaiowi; wkrótce stanie w okolicach miasta Ulm; dziś główna kwatera bydź musi w Donaneschingen. Dziś i wczora kilka połbrigad, i wiele regimentow Kawaleryi Ren przeszło. Generał Hautpoul udał się do Offenburga. Ferino przez Bazileę wkroczył do powiatu Frickthał. Kommissarz Rudle wyieżdża, do Generała Jourdan zawołany. Trzy armie: Jourdana, Bernadotte, i Masseny, wynosić maią 200. tysięcy żołnierza. Arcy Xiąże Karol, nie licząc innych woysk, w Bawaryi tylko i Tirolu ma 160. tysięcy zbroynego ludu.

Od brzegow Menu 5. Marca z Gazety Hamburgskiey.

Francuzi zachowuią się spokoynie w Moguncyi i na neutralney linii. Nie ma żadnego woyska w naszych okolicach; wszystkie zmierzaia do Manheimu, gdzie Ren przechodzą; co dowodem iest: że linia demarkacyina rozciągaiąca się do Menu, zostanie w całości. Biega pogłoska, że nawet brzeg prawy pomienioney rzeki będzie neutralny; ponieważ Francuzi zgromadzaią w iedno mieysce całe siły, chcąc w massie dokazywać. Czas lepiey rzecz obiaśni.

z Frankfortu 5. Marca z Gazety Hamburgskiey.

Hrabia de Schlich Minister Cesarza Jmci wyiechał z miasta naszego. Z Moguncyi do Manheimu, z Strasburga i Landau do Philipsburga wiele artilleryi przesłano. Roberieot ma bydź zmieniony w Rastadzie przez O. Lamargue Austryackie woyska, które do Ulm weszły, d. 23. wystąpiły z miasta do Welssenhorn. Nasz Senat prosił Generała Jourdan, ażeby kupcom z towarami na iaramark Wielkonocny iadącym wolno było przyieżdżać i do siebie powracać; odpowiedzi nie ma; spodziewamy się pomyślney. Nuncyusz S. Stolicy z Munich wyieżdża. Zmarły Elektor Bawarski zostawił w gotowiźnie 10. millionow złotych Ryńskich.

Magiſtrat Miasta Gubernſkiego Wilna, donaſza Publiczności: Iż za wyraźnym roſkazem JW. Aktualnego Stanu Konsyliarza Gubernatora Litewſkiego i Kawalera Frissella, Folwarki Mieyſkie, nie iuż w ſześcią, lecz w dwónaſtą-letnią tenutę, na terminie Licytacyi onych oſtatecznym; to ieſt: na dniu 22. Marca V. S. 2. Aprila N. S. teraznieyszego Roku plus offerenti wypuszczone będą.— O czym Magiſtrat publiczność uwiadamia. Datt: dnia 1⁄13 Marca 1799. Roku.

Przez minieysze cytacyą Urzędową pozywaią ſię wszyscy Kredytorowie pretensorowie, lub iakigokolwiek tytułu maiący i roszczący iakowe Prawo do maiątku zeszłego Johana Jakuba Preiziga Baumayſtra Obywatela Grodzieńſkiego aby od Datty ninieyszey za Niedziel sześć to ieſt w dniu 1⁄2? Marca Roku idącego 1799 z pretensyami swoiemi, czy osobiście czy przez Plenipotentow przed Sądem Magiſtratu Grodzieńſkiego ſtawali, swoie pretensye podawali i dowodzili, pod upadkiem na przypadek niezgłoszenia ſię w terminie oznaczonym.— Datt na Ratuszu Grodzień: Roku 1799. Mieſiąca Februarii ?? dnia.

W teraźnieyszym mieſiącu Marcu zaczyna ſię kwartalna prenumerata Kuryera Litewſkiego, na mieyscu kosztuie na rok złotych 60. z pocztą 80.